

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Ondřejem Růžičkou ve věci

žalobkyně:

PILA VRCHOSLAV s.r.o., IČO 25009788
se sídlem ve Vrchoslavi 620, 417 41, Krupka
zastoupená advokátkou JUDr. Evou Šámalovou,
se sídlem Velká Hradební 2/484, 400 01, Ústí nad Labem

proti

žalované:

Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti,
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10, Praha 2 - Nové Město

o zaplacení 187.000 Kč s příslušenstvím

t a k t o :

- I. Žaloba, aby žalovaná zaplatila žalobkyni částku ve výši 187 000 Kč se **z a m í t á**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 8 800 Kč a to do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobkyně se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 18.12.2019 domáhá odškodnění za vzniklou nemajetkovou újmu s odůvodněním, že dne 6.1.2009 u Okresního soudu v Ústí nad Labem podala žalobu o náhradu škody. Řízení bylo vedeno pod sp. zn. [REDACTED] První rozhodnutí soudu ve věci samé bylo vydáno až dne 3.11.2017, tedy po více než 8 letech od zahájení řízení. Soud prvního stupně žalobu zamítl a k odvolání žalobkyně byl rozsudek soudu prvního stupně odvolacím soudem potvrzen, a to dne 29.11.2018. Písemné vyhotovení rozsudku odvolacího soudu bylo doručeno zástupkyni žalobkyně dne 28.12.2018.
2. Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku dne 24. 6. 2019. Žalovaná konstatovala, že v předmětném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 zákona č.82/1998

Sb. a poskytla žalobci zadostiučinění ve výši 113.000 Kč. Popsala průběh řízení vedený Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalovaná dospěla k závěru, že v posuzovaném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb. Řízení trvalo celkem 10 let a 5 měsíců. V úvodní fázi řízení došlo k výraznému období nečinnosti, soud po prodlevě cca 1 roku a 6 měsíců vyzval žalobce k doplnění daňových příznání a po další prodlevě v trvání 6 měsíců nařídil první jednání ve věci. Poté již řízení probíhalo plynule, drobnou prodlevu lze konstatovat v řízení u odvolacího soudu při rozhodování o odvolání žalobce proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Žalobci proto žalovaná poskytla zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 113.000 Kč. Žalovaná vycházela ze základní částky 15.000 Kč za jeden rok trvání řízení, za první dva roky částku poloviční. Následně shledala důvody pro snížení základní výše zadostiučinění o 20% z důvodu skutkové a právní složitosti řízení. V řízení bylo provedeno rozsáhlé dokazování, účastníci předložili soudu řadu listinných důkazů, byli vyslechnuti svědci. Téměř rok trvalo soudu, než ustanovil znalce k vypracování znaleckého posudku. Několik znalců úkol odmítlo pro možnou podjatost a tři znalci úkol odmítli ze zdravotních důvodů. Až v pořadí devátý znalec vypracoval znalecký posudek a následně jeho doplnění. Samotná potřeba znaleckého dokazování a potíže s ustanovením znalce se tak bez zavinění soudu neblaze podepsaly na délce řízení. Řízení probíhalo na všech třech stupních obecné soudní soustavy, odvolací soud rozhodoval i v procesních otázkách. Význam řízení byl pro žalobce hodnocen jako standardní, jednalo se o spor o peněžité plnění. Takové typy řízení nejsou dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR spojovány se zvýšeným významem pro jeho účastníky, jako jsou např. spory opatrovnické, pracovněprávní spory nebo spory o náhradu škody na zdraví. Žalovaná částka představovala 7.500.000 Kč, soud se však z důvodu procesní ekonomie nezabýval výší uplatněné náhrady škody, není tedy zřejmé, do jaké výše by se jednalo o reálný nárok. Žalobce nakonec ani zvýšený význam řízení pro svou osobu netvrdí. Žalobce se na délce řízení svým chováním nepodílel.

3. Žalobkyně vzala žalobu co, do částky 113.000 Kč zpět. Soud tak řízení v tomto rozsahu zastavil.
4. Soud postupoval dle ust. § 115a osř.
5. Soud má za prokázaný průběh řízení ze spisu Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] bylo zahájeno podáním žaloby ze strany žalobkyně o náhradu škody ve výši 7.500.000 Kč s přísl. dne 6. 1. 2009. Žalobkyně podala se žalobou i žádost o osvobození od soudních poplatků. Byla vyzvána k doložení majetkových poměrů a daňových příznání. První jednání ve věci proběhlo dne 31. 8. 2011. V dalším období po dobu cca 2 let se soud pokoušel ustanovit znalce k vypracování znaleckého posudku. Usnesením ze dne 28. 6. 2013 byl ustanoven znalec, který následně vypracoval znalecký posudek. Ten byl soudu doručený dne 12. 12. 2013. Další jednání ve věci proběhlo dne 9. 4. 2014. Usnesením ze dne 16. 4. 2014 byl znalec vyzván k doplnění znaleckého posudku. To bylo soudu doručeno dne 9. 12. 2014. Další jednání proběhla ve dnech 6. 11. 2015, 23. 3. 2016 a 22. 6. 2016 a 31. 8. 2016. Usnesením ze dne 30. 9. 2016 soud žalobkyni nepřiznal osvobození od soudních poplatků. K odvolání žalobkyně bylo rozhodnutí potvrzeno odvolacím soudem dne 31. 3. 2017. Jednání se konalo dne 25. 10. 2017 a dne 3. 11. 2017 byl vyhlášen rozsudek, kterým byla žaloba zamítnuta. Odvolací soud potvrdil soudu I. stupně dne 29. 11. 2018. Dovolání žalobce bylo dne 24. 4. 2019 odmítnuto Nejvyšším soudem ČR. Řízení pravomocně skončilo dne 7. 6. 2019.
6. Podle ust. § 1 zákona 82/1998 Sb. (zákon), stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena

rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 13 odst. 1 zákona stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobily odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného. Možnost odškodnění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., s účinností od 27.4.2006 (§ 31a zákona). Byl tak naplněn závazek vyplývající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Podle čl. 41 Úmluvy, jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přizná Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského soudu pro lidská práva na vnitrostátní úroveň. Toto je obsaženo i v důvodové zprávě k čl. II zákona č. 160/2006 Sb. Z uvedených důvodů, má-li soud odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva zakotveného již Úmluvou, jeho rozhodování vychází z kritérií ustavených judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, a to tak aby výklad pojmu *přiměřenosti lhůty* k projednání a rozhodnutí věci odpovídal výkladu podávanému ESLP. Soud se tak zabýval délkou řízení ve smyslu judikatury ESLP s tím, že tato je nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Soud posuzoval řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem jako celek (rozsudek Soudu ve věci Slezák a ostatní proti České republice ze dne 11.10.2005, § 36). I v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení přesto jeví nepřiměřeně dlouhou (viz rozsudek ESLP ve věci Kubizňáková proti České republice ze dne 21.6.2005, z něž plyne, že celkovou délkou doby řízení nelze zdůvodňovat mj. opakovaným meritorním rozhodováním soudů, pokud byla rozhodnutí soudu nižší instance rušena soudy vyšších instancí pro pochybení, jenž jim byla vytýkána).

7. Soud má za prokázaný skutkový stav shodně s popisem průběhu posuzovaného řízení.

8. Soud uvádí, že po právní stránce zhodnotil případ vzhledem ke konkrétním okolnostem, přihlédl ke složitosti řízení, k jednání žalobkyně jak přispěla k průtahům řízení, zda využila dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení a urychlit celkovou délku tohoto řízení a dále i k významu předmětu řízení pro žalobkyni. K náhradě nemajetkové újmy soud uvádí, že institut náhrady nemajetkové újmy přiměřeným zadostiučiněním v penězích není formou náhrady faktické škody nebo škody, která měla vzniknout žalobkyni v daném řízení. Institut náhrady nemajetkové újmy formou peněžitého zadostiučinění je omluva státu za to, že nebyl svými orgány schopen zabezpečit práva žalobkyně. Nejedná se tedy o náhradu škody, která jí vznikla, ale právě pouze o omluvu. Toto vyplývá již ze samotného § 31 odst. 2, kdy základní formou omluvy je samotné konstatování porušení práva a teprve za situace, že by intenzita porušení práva byla vyšší, bude omluva poskytnuta v penězích.
9. Dle žalované i dle závěru soudu byl porušen § 13 odst. 1 zák.č. 82/1998, když v řízení byly shledány také jednotlivé průtahy. Zejména na počátku řízení došlo k výraznému období nečinnosti, a to cca 1 roku a 6 měsíců, když po této době teprve soudu vyzval žalobkyni k doplnění daňových přiznání a za dalších 6 měsíců nařídil první jednání ve věci. Nicméně tím největším pochybením ze strany soudu byla právě celková doba řízení, která je nepřiměřená dané věci. Řízení trvalo celkem 10 let a 5 měsíců. Soud přihlédl při posuzování výše přiznaného zadostiučinění i k tomu, kolika stupni soudní soustavy daný spor prostoupil, v tomto případě to byly tři stupně soustavy. Soud stejně jako žalovaná dospěl k závěru, že je na místě postupovat dle ust. § 31 a odst. 3 zákona 82/1998 Sb., a stanoviska Nejvyššího soudu ČR Cpjn 206/2010. Soud dospěl k závěru, že je na místě odškodnit nepřiměřenou délku řízení částkou 15000 Kč za jeden rok trvání řízení, za první dva roky částkou poloviční. Dále se zabýval složitostí celého případu, jedná se o řízení na plnění, řízení bylo složité i z hlediska vypracování znaleckých posudků. A právě tato nemožnost k získání znaleckého posudku, která podmiňovala další možný postup v řízení, je důvodem pro zhodnocení vyšší procesní a skutkové složitosti řízení. Právě z tohoto důvodu soud přistoupil ke snížení částky o 20 %. Význam řízení byl pro žalobkyni hodnocen jako standardní, jednalo se o spor o peněžité plnění. Žalobkyně hlavně ani zvýšený význam řízení pro svou osobu netvrdí. Žalobkyně se na délce řízení svým chováním nepodílel. Soud dospěl k závěru, že odškodnění přiznané žalovanou je přiměřené a ve zbytku požadavek žalobkyně zamítl.
10. O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 142 odst. 3 a 146 odst. 2 osř. Žalobkyně byla co, do základu úspěšná a soud řízení částečně zastavil, neboť ze strany žalované bylo plněno po uplynutí zákonné lhůty. Žaloba tak, co do základu byla podána důvodně. Soud přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení podle ust. § 9 odst. 4 písm. a vyhl.177/96 Sb., 2x3100 Kč za úkony právní služby (převzetí zastoupení a podání žaloby), 2x300 Kč režijní paušál a zaplacený soudní poplatek ve výši 2000 Kč.

POUČENÍ: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložena tímto rozhodnutím, může se oprávněný obrátit na obecný soud povinného s návrhem na soudní výkon rozhodnutí.

Praha, dne 11. května 2020

JUDr. Ondřej Růžička v.r.
soudce